

Çok değerli okuyucularımız,

Dergimizin 2022 yılı birinci sayısında bilimsel araştırma ve derleme makaleleri sizlerle paylaşmaktan memnuniyet ve gurur duymaktayız. Bu sayıdaki paylaşımlarımız yedi araştırma makalesi ve dört derleme makaleden oluşmaktadır. İlk araştırma, Berna SERTGÖZ ve Satı DEMİR tarafından yapılan “Psikiyatri Kliniklerinde Çalışan Hemşirelerin Bakım Odaklı Hemşire-Hasta Etkileşimine Yönelik Tutum ve Davranışları” başlıklı çalışmasıdır. Tanımlayıcı tipteki çalışma, beş ruh sağlığı bölge hastanesinin yetiştirdiği psikiyatri servisinde çalışan 155 hemşire ile yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda, hemşirelerin bakım odaklı hemşire-hasta etkileşimine yönelik tutum ve davranışlarının olumlu olduğu saptanmıştır. Ayrıca araştırmanın sonunda hemşirelerin mezuniyet sonrası ruh sağlığı alanında lisansüstü eğitim almaları konusunda teşvik edilmesi, iletişim ve iyileşme odaklı bakım konularında eğitimlerin planlanması gibi değerli önerilerde bulunulmuştur. Araştırma psikiyatri birimlerinde çalışan hemşireler ile ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği eğitiminde yer alan akademisyen hemşireler için değerli sonuçları içermektedir.

İkinci araştırma makalesi, Damla BAYRAK ve Zekiye ÇETINKAYA DUMAN tarafından yapılan “İlk Atak ve Kronik Psikoz Hastalarının Bakım Verenlerinin Duygu İfadelerinin Karşılaştırılması” başlıklı çalışmasıdır. Tanımlayıcı tipteki çalışmanın örneklemini, dört hastanenin ruh sağlığı ve hastalıkları polikliniklerinde 68 ilk psikoz atağı hastasının bakım verenleri ile 70 kronik psikoz hastasının bakım verenleri oluşturmuştur. Araştırma sonucunda, ilk psikoz atak ile kronik psikoz hastasına bakım verenlerin duygu ifadesi puanlarının benzer olduğu saptanmıştır. İlk psikoz hastalarının bakım verenlerinin erken psikoz programları gibi müdahale programları ile güçlendirilmesi ve baş etme becerilerinin geliştirilmesi önerisinde bulunulmuştur. Araştırma psikoz hastalarına bakım verenlerine yaklaşımda hemşireler için değerli sonuçları içermektedir.

Üçüncü araştırma; Meliha POZAM ve Ayten ZAYBAK’ın “Hemşirelik Öğrencilerinin Klinik Performanslarına İlişkin Öz Yeterliliklerinin İncelenmesi” başlıklı tanımlayıcı tipte tasarlanan araştırması, 2., 3. ve 4. Sınıfta eğitim gören 241 öğrenci ile yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin klinik performansta öz yeterlilik algılarının ortalamasının üzerinde olduğu, bu sonucun öğrenim görülen sınıftan etkilenirken, cinsiyetin klinik performansa ilişkin özyeterlilik algısını etkilemediği bulunmuştur. Araştırma özelliklere hemşirelik eğitiminde öğrencilerin sınıflarına göre klinik uygulama hedefleri belirleme ve öğrencilerin öz yeterliliklerini geliştirmeye yönelik tüm hemşirelik alanlarına yardımcı olacak bir çalışmadır.

Dördüncü araştırma makalesi; Eda KILIÇ ve Asiye KARTAL’ın “Lise Öğrencilerinde Sedarter Yaşam, Beslenme Davranışları ve Fazla Kiloluluk-Obezite arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi: Bir Vaka Kontrol Çalışması”dır. Araştırma, fazla kilolu ve obez olduğu tespit edilen 44 öğrenci ve kontrol grubu olarak alınan 53 öğrenci fazla ile kesitsel-vaka kontrol araştırması tasarımıdadır. Araştırma sonucunda, öğrencilerde fazla kiloluluk ve obezite için en önemli risk faktörlerinin ailede kilolu birey varlığı, dershaneye/kursa gitme ve bilgisayar/televizyon izlerken yiyecek yeme davranışı bulunmuştur. Araştırma hem yöntemsel açıdan hem sağlığı koruma ve geliştirme açısından risk faktörlerini belirlemeyi sağlayan değerli bir çalışmadır.

Beşinci araştırma; Ruken YAĞIZ ALTINTAŞ, Şeyma KİLCİ ERCİYAS ve Gül ERTEM’in “Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Serviks Kanseri ile Human Papilloma Virüs Enfeksiyonu Aşılmasına İlişkin Sağlık İnanç Düzeylerinin Belirlenmesi” isimli çalışmasıdır. Araştırma, tanımlayıcı olarak, sağlık bilimleri fakültesinin öğrencileri ile yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda sağlık alanında eğitim gören öğrencilerin serviks kanserine ilişkin bilgi düzeylerinin yeterli olduğu, Human Papilloma Virüsü (HPV) aşısını oldukça faydalı buldukları ve bu konuda duyarlılıklarının yüksek olduğu saptanmıştır. Bu araştırma sonuçları özellikle kadın doğum hemşireliği ve halk sağlığı hemşireliği bölümleri için önemli bir çalışmadır.

Altıncı araştırma; Atiye KARAKUL, Pınar DOĞAN ve Beste Güven ÖZTORNACI’nın yaptığı “Pediatri Hemşirelerinin Kendi Mesleklerine İlişkin Metafor Algılarının Değerlendirilmesi” başlıklı çalışmasıdır. Araştırma nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan olgu bilim (fenomenoloji) yaklaşımı kullanılarak pediatri servislerinde çalışan 163 hemşire ile yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, pediatri hemşirelerinin çoğunluğunun olumlu kategoride metafor ürettiği belirlenmiştir. Pediatri hemşirelerinin mesleki beklentilerinin belirlenmesi, mesleki motivasyonlarının artırılması için çalışma şartlarının iyileştirilmesi, pediatri kliniklerinde çalışma şartlarının iyileştirilmesi önerilerinde bulunulmuştur. Araştırma özellikle pediatri hemşireliği alanında çalışan hemşireler ve eğitimciler için önemli bir çalışmadır.

Yedinci araştırma; Resmiye KAYA ODABAŞ, Yasemin SÖKMEN ve Ayten TAŞPINAR’ın “Türkiye’de Emzirme Sürecinde Uygulanan Nonfarmakolojik Yöntemler ile İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi” isimli makalesidir. Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de emzirme sürecinde uygulanan nonfarmakolojik yöntemler ile ilgili lisansüstü tezleri incelemektir. Emzirme sürecinde uygulanan nonfarmakolojik yöntemlerle ilgili tezlerde, kanguru bakımı/ten tene temas, müzik dinletisi, progresif gevşeme egzersizi ve anne sütü uygulamasının daha çok çalışıldığı, yatak içi egzersiz, erken oral stimülasyon ve sakız çiğneme dışındaki uygulamaların emzirme sürecinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sekizinci çalışma; Aynur UYSAL TORAMAN ve Ökkeş KISA'nın "Covid-19 Salgınının Çocuklar Üzerindeki Olası Etkileri: İstismar ve İhmal Boyutu" isimli derleme makalesidir. Bu derlemenin amacı, Covid-19 salgınının çocuklar üzerindeki etkilerini çocuk istismarı ve ihmali boyutunda incelemektir. Derlemede Covid -19 salgınından çocukların etkilenme boyutunun, çocuklarda; yoksulluk, aile içi şiddet, istismar ve ihmal, korku, stres, endişe ve ruhsal problemler gibi sorunlar oluşturduğu açıklanmıştır. Derlemenin salgının özellikle çocuk istismarı ve ihmali riskini arttırması gibi önemli bilgi çıkarımları olmuştur.

Dokuzuncu çalışma; Gül ŞAHİN KARADUMAN ve Tülay BAŞAK'ın "Hemşirelik Eğitiminde Kullanılan Simülasyon Yöntemlerinin Sınıflandırılması" isimli derleme makalesidir. Bu derlemenin amacı, simülasyona dayalı öğrenme özelliklerine ilişkin yapılan farklı sınıflandırmalar ve gerçeklik kavramına ilişkin tanımlamaları incelemektir. Derlemede simülasyonun hemşirelik eğitiminde kullanımı, simülasyon yöntemi ve gerçeklik düzeyinin seçiminde hemşirelik eğitiminde dikkat edilmesi gerekenler kapsamlı olarak açıklanmıştır.

Onuncu çalışma Ebru MELEK BENLİGÜL, Murat BEKTAŞ ve Gazi ASLAN tarafından yazılan "Meta-Analizi Anlamak ve Yorumlamak: Hemşireler İçin Öneriler" başlıklı derleme makalesidir. Derleme, bir meta-analiz yürütme sürecini tanımlamak; meta-analizleri eleştirel olarak okumak, meta-analizlerin anlaşılması ve sonuçların doğru yorumlanması için hemşirelere rehber olabilecek önemli noktaları tanımlamıştır.

On birinci çalışma Melahat AKGÜN KOSTAK ve İsmail ÇETİNTAŞ'ın "Spinal Müsküler Atrofisi Olan Çocuk ve Ailesinin Hemşirelik Bakımı" başlıklı derleme makalesidir. Derlemede ülkemizde son yıllarda güncel bir sorun olan spinal müsküler atrofi hastalığının çocuk ve ailesi üzerine etkileri ve çocuk hemşireliği boyutu kapsamlı incelenmiştir.

Ocak sayımızda, araştırma makaleleri ile alan yazına, hemşirelik uygulamalarına ve yönetimine katkı veren tüm yazarlara, hakemlere, bölüm editörlerine ve tüm süreçlerde emek veren dergi yayın kuruluna teşekkürlerimi sunarım.

Mesleğimizin gelişimine katkı verecek emek verilen değerli çalışmalarla bir sonraki sayımızda buluşmayı diliyorum.

Prof. Dr. Şeyda SEREN İNTEPELER

Editör